

ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ

ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಹೊಸತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನಾಧಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ. ತೆನೆಯಿಂದ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯ ಕಾರ್ಯವೇ. ಧಾನ್ಯದಿಂದ ಕಸಕಡ್ಡಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಕೃಷಿಕರು ಈ ಬಗೆಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನದರತ್ತ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ಭತ್ತದಿಂದ ಅವಲಕ್ಕಿ ತಯಾರಿಸುವುದು, ಮಂಡಕ್ಕಿ ತಯಾರಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯ ಕಾರ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಲವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಲ ಬದಲಾದಂತೆ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ನಗರಗಳಿಗೆ, ಗುಡಿಸಲುಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಗವಾಯಿತು. ಉದಾ: ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಭತ್ತ ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅವಲಕ್ಕಿಯಾಗಿ ಮರಳಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವನ್ನು ನಾವು ಖರೀದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಬದಲು ನಮ್ಮ ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಪುನರುತ್ಥಾನ ಸಾಧ್ಯವೇ? ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ನೆರೆ ಕೆರೆಯಲ್ಲೇ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಈಗೀನ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುವನ್ನು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಎನ್ನುವುದು. ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುವಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಬೆಲೆ, ಅದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವ ಬೆಲೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂತರವಿದ್ದಾಗ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಆಯಿತು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಕೃಷಿ ಎನ್ನುವುದು ಈಗ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೂ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಎನ್ನುವುದು ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುವಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ, ಕಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಒಕ್ಕಣೆಯ ಕೆಲಸವೂ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯೇ.

ತೆನೆಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಹೇಳಿ? ತೆನೆಯನ್ನು ಒಕ್ಕಣೆ ಮಾಡಿ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಅದರ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಕಣದಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ ತಲುಪುವ ವಿವಿಧ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಇಂತಲ್ಲೇ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಿಂದಷ್ಟೇ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನಬೇಕಿಲ್ಲ ನಿಜ. ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಿಂದ ಅಧಿಕ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸುಲಭೋಪಾಯಗಳಿಂದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಸರಳವಾದದ್ದು ಶ್ರೇಣೀಕರಣ. ಧಾನ್ಯ, ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಶ್ರೇಣೀಕರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಮಂಡಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಟೊಮೆಟೋವನ್ನು ಹಲವು ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆಟ್ಟುರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ತೋಟದಿಂದ ಬಂದವುಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡವುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅದರಲ್ಲೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಅಧಿಕ ತುಸು ಹಳೆಯ ಮಾಗಿದವುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ. ಹೀಗೆ ಶ್ರೇಣೀಕರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ಬಲು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಧಾನ್ಯಗಳ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಬೆಳೆ ಕಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಗಾತ್ರದ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಸ-ಕಡ್ಡಿ, ಕಲ್ಲು-ಮರಳು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಗೆ ಚೌಕಾಶಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯ ಮೊದಲ ಹಂತ. ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವುದು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯ ಒಂದು ಹಂತ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಇದು ನೆರವಾಗುವುದು. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ದಾಸ್ತಾನಿಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಅವಶ್ಯಕ. ದಾಸ್ತಾನಿಡುವ ಅವಧಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸರ, ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ತೇವಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು ಮುಂತಾದ

ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದಾಸ್ತಾನಿಟ್ಟರೆ ಬೂಸ್ಟ್ ಬರುವುದು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ.

ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ಎನ್ನುವುದು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸ್ವರೂಪ, ಗುಣ, ದಾಸ್ತಾನಿಡಬಹುದಾದ ಅವಧಿ, ಸಾಗಣೆಯ ದೂರ ಇತ್ಯಾದಿ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ರೂಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ವಿನ್ಯಾಸವೂ ಮುಖ್ಯ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್‌ನ ಸ್ವರೂಪವೇ ಬೇರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಟೊಮೆಟೊ ಸಾಗಿಸುವ ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ವೀಳ್ಯದೆಲೆಯ ಸಾಗಾಟಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತವಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಾಟದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಷಾಯ ಹುಡಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ತೇವಾಂಶವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಂತಹ ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ಅಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೆ ಸಾಲದು. ಕಷಾಯ ಸ್ವಾದ ಹಾಳಾಗದಂತೆ, ಕಡಿಮೆಯಾಗದಂತೆ ಕಾಡಿಡುವ ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸುದ್ದಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಹುಳು ಹಿಡಿದ ಕ್ಯಾಡಬರೀಸ್ ಚಾಕೋಲೇಟ್‌ಗಳು ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ದಾಸ್ತಾನುಗಳ ನಡುವಣ ನಾಜೂಕಾದ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಆಕರ್ಷಕ ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ಇದ್ದರೂ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಚಾಕೋಲೇಟ್‌ನ್ನು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ದಾಸ್ತಾನಿಡದ ಕಾರಣ ಹುಳು ಬಿದ್ದಿತ್ತು ಎಂದು ಕಂಪನಿ ಹೇಳಿತು. ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವು ದಾಸ್ತಾನಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದೋ ತಯಾರಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದೋ ಒಟ್ಟಾರೆ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೌಲ್ಯ ಕುಸಿದದ್ದಂತೂ ನಿಜ. ಕೃಷಿಕರಿಂದ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಗಟು ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೆ ತಲುಪುವ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಅನಂತರವೇ ಅವು ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ತಲುಪುವುದು. ಈ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೋ ತುಸು ತಡೆಯಾದರೂ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೌಲ್ಯ ಕುಸಿಯುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಗಟು ಖರೀದಿಗಾರನ ಬಳಿ ಹೆಚ್ಚು ದಾಸ್ತಾನಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕನಿಗೆ ಹೊಡೆತ

ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಾಟಗಾರನ ಬಳಿ ದಾಸ್ತಾನಿದ್ದರೂ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಹೊಡೆತ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರಪಳಿ ತುಂಡಾಗಿ, ಕೃಷಿಕರ ಉತ್ಪನ್ನ ಸದಾ ಸರಾಗವಾಗಿ ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದುವು ಉತ್ತಮ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಆದೀತು. ಲಾಭವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಚಟುವಟಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇರಬಾರದು. ಕೃಷಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅಪವಾದವಾಗಬಾರದು. ಲಾಭ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಉಪಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯೂ ಒಂದು. ಆದರೆ ವಿನೂತನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಷ್ಟೇ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿಸುವ ಉಪಾಯಗಳು ಎನ್ನುವ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹಲವರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕೃಷಿಕರು ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಒಂದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಶ್ರೇಣೀಕರಣ, ದಾಸ್ತಾನು ಹಾಗೂ ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ತುಸು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯ.

ಕೃಷಿಯನ್ನು ನಂಬಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ ಒಂದಿತ್ತು. ಅದು ನಮ್ಮ ಮುತ್ತಾತ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ. ಆಗಲೂ ಬೆಳೆದ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಮಾರಾಟದ ಬೆಲೆಯ ಕಾಲು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ. ಕೊಳ್ಳುಬಾಕತನವಿಲ್ಲದ ಕೃಷಿಕರ ಬದುಕು ಅದರಲ್ಲೂ ನೆಮ್ಮದಿ ಕಂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚಿನ ನಗರೀಕರಣ, ಪಟ್ಟಣೀಕರ ಆಡಂಬರದ ಜೀವನದ ಪ್ರಭಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮೇಲೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇವಲ ದಿನಸಿ ಸಾಮಾನು, ತರಕಾರಿ, ಹಣ್ಣಿಗಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಂತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ದವಸಧಾನ್ಯ ಮಾರಿ ಬಂದ ಹಣದಲ್ಲೇ ಮನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೆಲ್ಲ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಹಣ ಸಾಲದೇ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ಬೆಳೆದ ಕಾಳು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾರಿದರೆ ಬರುವ ಹಣದಿಂದ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯ. ಈಗ ಬೆಳೆಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅದರ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಮಾರಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೃಷಿಕರೇ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದೊದಗಿದೆ. ಒಬ್ಬರೇ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ, ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಎಸ್. ಜಯಶ್ರೀ, ಜಿ. ನಾಗೇಶ ಮತ್ತು ಹೆಚ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪ
ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, (ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ) ಕಂಕನಾಡಿ ಮಂಗಳೂರು ☎: ೯೯೮೬೫೦೦೪೮೯